

povoluje, by společná věc byla soudní dražbou prodána a výtěžek určitými díly rozdělen, nebo při nejmenším, bez návrhu na zrušení společenství, že se povoluje buď toto naturální nebo toto civilní rozdělení společné věci (srovnej: Stubenrauch, Komentář, § 832, Neumann, Komentář k exekučnímu řádu, § 351, Ehrenzweig, Privatrecht, § 421 a poznámka 22 a) vydání z roku 1928, Mayr, Bürgerliches Recht, § 191, 2 b), Randa, Vlastnictví str. 88). Na základě takového rozsudku je pak možno vésti exekuci podle § 351 nebo § 352 ex. ř. Avšak rozsudek toho obsahu, jaký žádá žalobkyně, obsahující pouhé zjištění práva, které plyne ze zákona, by byl pro uskutečnění žalobního nároku bezcenným, neboť by neobsahoval závazek něco plniti nebo trpěti a nemohl by býti základem pro povolení exekuce (§ 7 ex. ř.). Již z tohoto důvodu nemohlo býti vyhověno žalobnímu nároku a nebylo potřeba zkoumati, zda ještě jiné okolnosti jsou na závadu tomu, by mu nebylo vyhověno. Byla-li žaloba zamítnuta z jiných důvodů pro tentokráte, nestala se žalobkyni křivda a nebylo ani potřeba zkoumati, zda jsou odůvodněny dovolací důvody žalobkyně (§ 503 čis. 3 a 4 c. ř. s.).

Čís. 8557.

V rozvodovém řízení platí zásada projednací.

Manželi vinnému výhradně nebo převážně rozvratem nelze povolití ani rozvod manželství od stolu a lože. Povolil-li však první soud, byť neprávem, žalujícímu manželi rozvod a žalovaný manžel to nenapadl, jest na tom přestatí.

Navrhl-li žalující manžel rozvod z výhradné viny žalovaného manžela, neprohlásiv, že, nebude-li uznáno na vinu žalovaného manžela, rozvod nenavrhuje, žalovaný manžel pak navrhl zamítnutí žaloby a jen, nebylo-li by lze žalobu zamítnouti, rozvod z výhradné viny žalobcovy, nemůže se žalující manžel, uznal-li první soud na rozvod, proti tomu odvolávati, a, neodvolal-li se ani žalovaný manžel, byl rozvod vysloven právoplatně a bylo pak lze ve vyšších stolicích jednati jen o vině stran.

(Rozh. ze dne 14. prosince 1928, Rv I 536/28.)

Žalobce domáhal se rozvodu manželství od stolu a lože z výhradné viny žalované manželky. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby po případě rozvod z výhradné viny žalobcovy. Procesní soud první stolice uznal na rozvod manželství z výhradné viny žalobcovy. Odvolací soud k odvolání žalobce napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl žalobcovu dovolání.

Důvody:

Výtka žalobcova, že soud první stolice nevykonal povinnost uloženou mu předpisem § 182 c. ř. s., by byl radou nápomocen žalobci, jenž neměl právního zástupce, jest planá, neboť z jednacího protokolu ze dne

25. ledna 1927 jest zřejmo, že se soudce snažil o doplnění žaloby naprosto kusé a že ji také jakž takž nutně doplnil. Není-li v protokolu rozvedena věc podrobněji, nelze to přičítati soudci, nýbrž žalobci, jenž přece musil sám věděti, co proti žalované a pro sebe uvést chce a může, a měl to tedy učiniti. Nepřišlo-li do protokolu více, platí, hledíc k předpisu §§ 212 a 215 c. ř. s., že žalobce více neudal, an, jak protokol dokazuje, proti jeho obsahu nepodal odpor. Nemůže proto nyní novoty odvolacího spisu, pak-li a pokud to vskutku jsou novoty, t. j. nové další skutečnosti nebo důkazy, nikoli jen polemika s přesvědčením prvního soudce, omlouvat i jejich připuštění žádati z důvodu, že prý se mu nedostalo návodu podle § 182 c. ř. s., neboť touto oklikou by se každá strana mohla domoci jakýchkoli novot v řízení opravném a obcházení tak zákon obsahující zákaz novot v řízení tom, což nelze dopustiti. Že v řízení rozvodovém neplatí zásada vyšetřovací, nýbrž projednací, jest zřejmé. Arci užívá § 12 dv. dekr. ze dne 23. srpna 1819, čís. 1595 sb. z. s. i o něm výrazu »vyšetřování«, jako již § 1 a 4 tamže, avšak jest ho zde užito v nevlastním smyslu, protože podle zásady § 1 téhož dv. dekretu má se řízení rozvodové prováděti ve formách a podle zásad ústního projednání soudním řádem předepsaného, pročez byl také v min. nař. ze dne 9. prosince 1897, čís. 283 ř. zák., jež dekret ten upravilo vzhledem k platnému civ. soudnímu řádu, vypuštěn a v §§ 2—7, jež jednají o řízení rozvodovém, výrazem »ústní jednání« nahrazen.

Vychází-li se ze zjištění nižších stolic, jest zřejmo, že žalovaná nemá viny na rozvratu manželství a že vina stihá jen žalobce, a jest jen otázkou, kterou nižší stolice nepostřehly, zda se může žalobci povolití rozvod, an jest na rozvratu sám vinen. Zapovídá-li § 13 písm. h) rozl. zák. v tom případě uznati na rozluky, jest, použije-li se rozvratu jako důvodu pouhého rozvodu, i omezení v citovaném předpisu vyslovené zachovati a manželé výhradně nebo převážně rozvratem vinnému rozvod nepovoliti. Avšak to by bylo muselo uvažováno býti v první stolici, neboť, když první stolice, byť i neprávem, žalobci rozvod povolila a žalovaná, která by to byla mohla napadati, nechala to platiti, nepodavši odvolání, nelze s tím již viklati, ježto to vešlo v právní moc. S tím souhlasí i další otázka. Žalobce navrhoval rozvod z výhradné viny žalované, žalovaná navrhla zamítnutí žaloby a jen po případě, t. j. nebylo-li by lze žalobu zamítnouti, rozvod z výhradné viny žalobcovy, a tu je již první soudce v rozporu se spisy, tvrdě, že žalovaná učinila jen tento návrh. První soudce rozvod povolil z výhradné viny žalobcovy, ačkoli měl žalobu při této vině zamítnouti, jak žalovaná žádala, žalobce se odvolal a navrhl uznání výhradné viny žalované manželky, po případě, nebylo-li by to možno, zamítnutí žaloby, v čemž zas jest v rozporu se spisy, jak dovolání správně praví, odvolací soud, který praví, že odvolání podle návrhu nesměřuje proti rozvodu, jenž prý má zůstat nedotčen, nýbrž jen proti vině. Avšak žalobce, navrhnuv rozvod z výhradné viny žalované manželky, neprohlásil, že, nebude-li uznáno na vinu žalované, rozvod nenavrhne, takže bylo nutno míti za to, že se domáhá rozvodu bezpodmínečně, a k návrhu tomu jen přičinil návrh na uznání viny žalo-

vané, jehož třeba nebylo, ježto o vině uznává soud z úřadu (rozh. čís. 7710 sb. n. s.), když pak soudce na rozvod uznal, nemohl žalobce proti němu se odvolávati, ježto bylo tím jeho návrhu vyhověno, a když žalovaná se neodvolala, byl rozvod vysloven právoplatně a mohlo se na dále jednati již jen o vinu stran, která, jak uvedeno, stihá jen žalobce.

Čís. 8558.

Železniční osobní tarif.

Přiznána-li sleva na jízdném zaměstnancům, pokud jejich celkový příjem ať již ze služebního poměru nebo i z jakéhokoliv jiného zaměstnání nepřevyšuje 2.000 Kč měsíčně, — nelze přihlížeti ani k majetku zaměstnance ani k důchodům z jiných pramenů než ze služebního poměru a z jiného zaměstnání. Příjmy »z jakéhokoliv jiného zaměstnání« zahrnují v sobě i hospodaření na vlastní rolnické usedlosti, třebas hlavní břímě hospodářství spočívalo na manželce zaměstnancově. Za čistý výnos hospodářství jest považovati i to, co bylo z hospodářství věnováno na stavby a na investice.

(Rozh. ze dne 14. prosince 1928, Rv I 545/28.)

Žalující erár domáhal se na žalovaném zaplacení doplatku jízdného, ježto prý žalovaný jezdil na dělnický lístek, nemaje nároku na slevu, a odůvodňoval žalobní nárok takto: Podle ustanovení žel. osob. tarifu díl II. odd. III. C I A odst. 1 b) mají nárok na slevu po dobu mimořádných drahotních poměrů též zaměstnanci, t. j. osoby, které svým povoláním jsou zaměstnání v cizích službách za měsíční nebo roční plat, pokud jejich celkový příjem ať již z tohoto služebního poměru neb i z jakéhokoliv jiného zaměstnání plynoucí se všemi vedlejšími požitky nepřevyšuje 2.000 Kč měsíčně. Žalovaný byl v rozhodné době zaměstnán u svazu německých velkostatkářů v Čechách s měsíčním platem 2.000 Kč. Kromě toho byl a dosud jest se svou manželkou spoluvlastníkem hospodářství, jehož kupní cena činila 125.000 Kč. Hospodářství si žalovaný úplně sám vede a jeho správou se sám zaměstnává, neboť má na statku k doзору jen šafáře. Z těchto okolností patrně, že celkový příjem, plynoucí ze zaměstnání žalovaného, přesahuje 2.000 Kč měsíčně, ano již čisté služné bez vedlejších požitků činí 2.000 Kč měsíčně, kdežto ze správy a vedení nemovitostí, které žalovaný spoluvlastní, plyne mu další příjem, který, nechť je jakýkoli, stačí, by celkový měsíční příjem přesahoval 2.000 Kč. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby. Důvod y: Rozhodující jest otázka, zda žalovanému přísluší nárok na t. zv. dělnickou jízdenku, čili ne. První soudce odpověděl na tuto otázku kladně v podstatě z toho důvodu, že měl za dokázáno, že žalovaný měl měsíčně